

DEBRECENI EGYETEM

University of Debrecen

**„ZENFE” Zöld Energia Felsőoktatási Együttműködés.
TÁMOP 4.1.1.C-12/1/KONV-2012-0012 azonosítószámú**

**Regionális és ágazati felsőoktatási együttműködés támogatása,
vidéki felsőoktatási c. pályázat**

Fókuszcsoportos beszélgetés tapasztalatai – ZENFE

- munkaerő-piaci szereplők ismeretei és véleménye a zöld energia általános kereteiről, a társadalmi kérdésekről, a foglalkoztatásról –**

Ideje: 2013. augusztus 15.

Helye: Debreceni Egyetem Műszaki Kar

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A harmadik fókuszcsoporthoz tartozó interjúra egy napon került sor a másodikkal. A két beszélgetést egymástól elválasztottuk időben és tematikailag is, a moderátor is más személy volt. Ettől függetlenül a beszélgetés dinamikája csak részben vitte tovább a korábbi beszélgetések ívét, ami következett abból is, hogy az interjúalanyok gyakran tértek vissza egy-egy, már lezárt kérdésre. Ettől függetlenül a harmadik beszélgetés tapasztalatai nagyon fontosak.

Az egyetem lehetőségei a „zöld” gazdaság és energia társadalmi vonatkozásainak a tükrében

A „zöld” gazdaság, a „zöld” energia nagyon lényeges eleme, vonatkozása a „társadalmi” összetevő, a társadalomra, egy-egy szegmensére, és/vagy a (helyi) gazdaságra gyakorolt hatás. A fókusz résztvevői a felsőoktatásnak a „zöld” gazdaságon és „zöld” energián keresztül a helyi gazdaságra és társadalomra gyakorolt hatást illetően szkeptikusak, úgy látták, hogy a nagyon innovatív és technológia központú zöld szektor nem képes lényeges hatást gyakorolni a foglalkoztatásra. Ebben vita alakult ki, a másik álláspont ennek ez ellenkezője: ha a helyi társadalmakban és gazdaságokban gondolkodunk, akkor a zöld gazdaság igenis képes növelni a helyi foglalkoztatást, ehhez viszont helyi programok szükségesek, hogy a helyi társadalom minél több szereplőjét bevonhassák a zöld gazdaságba (például a fűtési rendszerek működtetésében, összekötve a helyi mezőgazdasági hulladékok kezelésével).

A zöld gazdaság és energia „társadalmi hatásában” ugyanakkor jelentős szerepet szánának az interjúalanyok a felsőoktatásnak. Ehhez nem szükséges az egyetemek jelentős strukturális átalakítása, főként és

elsősorban a tudás „előállítás” és átadása volna az egyetem feladata. Ez az oktatók szakértelmére alapozna, azt feltételezve és elvárva, hogy a „szakértelem”, a szakmai tudás, a tudományos eredmények hatást tudnak gyakorolni a politikai döntéshozatalra is. E kérdés kapcsán is két vélemény alakult ki. Az egyik szerint a felsőoktatásnak és az egyes egyetemeknek olyan erős lobbijereje van, hogy képesek „jó ügyek” mellett kiállni, és azok érdekét szolgálni, azok terjedését, terjesztését segíteni. A másik vélemény az egyetemek alulfinanszírozását emelte ki, és emiatt szeptikus az egyetemeknek a „zöld” gazdaság és energia területén játszott reális társadalmi szerepét illetően. E kérdés kapcsán is erősen megjelent az átalakított innovációs alap és szakképzési támogatási rendszer kontraproduktív hatása, igaz, a másik vélemény szerint ez nem lehet az együttműködés, vagy az innováció akadály, fontos a szándék is.

Együttműködés az egyetem és partnerei között

Az együttműködést elsősorban a „zöld” gazdaság és energia területén érintettük, jelentős mértékben annak tudományos vonatkozásaiban. Mivel a beszélgetéseken a Debreceni Egyetem elkötelezett partnerei vettek részt, érthető, hogy az együttműködés mellett érveltek. Ennek formáit illetően mindhárom fókuszcsoportos találkozón számos területet neveztek meg, a kihelyezett tanszékektől a szakdolgozati témavezetésen és záróvizsgatagságon át a gyakorlatokig és a gyakornoki rendszerig. Úgy tűnik, ezek azok a kapcsolódási pontok, amelyek az egyetemet a partnereivel összekötik. Az együttműködést nehezítő tényezők közé sorolták a gyakorlatok szervezésének jogi szabályozását (6 hét után fizetni kell a

hallgatónak), vagy a gyakornoki rendszer szabályozását, ami az államigazgatási szektorban megnehezíti az együttműködést.

Látható, hogy ezek az együttműködési lehetőségek kevésbé a tudományos tevékenységekhez kapcsolódnak. A tudományos együttműködés lehetőségei korlátozottak, viszonylag csekély a projektekben való együttműködés, sokkal inkább az innovációs eredmények gyakorlati megvalósítása, illetve a gyakorlati elvárások megfogalmazása az a terület, amelyben az egyetem és a partnerei közösen tudnak dolgozni. Valószínű, hogy a tudományos, szakmai együttműködést erősíthetné a nem üzleti szektor működési szabályainak az egyszerűsítése, vagy a korábbi intézményes eszközök (innovációs alap, szakképzési hozzájárulás) igénybevétele.

A foglalkoztatás és a kiválasztás

A „zöld” gazdaságnak és energiának a foglalkoztatásra gyakorolt hatását már érintettük – az interjúalanyok csak csekély hatást várnak foglalkoztatást illetően. Ugyanakkor egy „alacsonyabb”, szervezeti, céges, intézményi perspektívában már más a helyzet, hisz az interjúalanyok arról számoltak be, hogy a „zöld” szektorhoz kapcsolódó szakmai végzettségű fiatal munkatársakat folyamatosan keresnek, különösen a for-profit szektorban. A kereslet a munkáltatók cégeinek a jól felfogott érdekéből is fakad, hisz az alaptevékenységük módosulása, például az építőiparban, azzal jár, hogy eddig hiányzó tudású szakembereket, mérnököket keresnek. Ez kevésbé jellemző az államigazgatás területé, vagy az ahhoz kapcsolódó területeken.

Az új munkatársak kiválasztása során a korábbi beszélgetések során jelzett tapasztalatokról számoltak be, azaz a fiatal munkavállalók magas általános tudással érkeznek, melyet azonban speciális irányokba mélyíteni kell. A kiválasztási eljárások mindenhol szabályozottak, nemcsak a vonatkozó jogszabályok, hanem a munkáltatók saját szempontjait is figyelembe vevő, helyi szabályozások révén is (próbaidő, betanítás, stb.). E folyamatok során is fontosak azok a kapcsolatok, melyek az egyetem és a partnerei között kialakultak.

A tapasztalatok összegzése

Beszélgető partnereink fontosnak tartották az egyetem szerepét a „zöld” gazdasággal, energiával kapcsolatban. Ezt elsősorban a kutatások, a szakmai tudás felhalmozásában és továbbadásában látják reálisnak, melyben nem is változtatnának. A „zöld” gazdaságnak a foglalkoztatásra gyakorolt hatását illetően inkább szkeptikusak.

Fontos, hogy a vizsgált területen együttműködést tapasztalnak az egyetem és a munkáltatók között, mely számos területet átfog, közvetve hatást gyakorol a kutatásokra, és azok eredményeinek a terjesztésére is.

